

است که پس از قاعده و اصل جامعیت د نهیه بودجه مدخلیت کلمی دارد.

نموده می رود محتاج نهائیم که لزوم درج نمودن يك رقم تضمینی را متعاقب هر قلم از عایدات و مخارج بیان نمائیم.

محقق است نمایندگان ملت محتاج به دانستن میزان مبلغیکه با اجازه و تصویب آنها می رسد خواهند بود.

از طرف دیگر جمع بندی تضمینات قسمت های جزء فقط سبب تثبیت موازنه آخری و حقیقت نهیه بودجه است اما چنانکه گفته ایم عمده نظر تضمینات صحیحه است. کلمه صحیح در این موضوع دارای اهمیت کلمی بوده و تمام توضیحات و تشریحاتی که در این فصل داده می شود متصل و مربوط باین کلمه بوده و قدر و قیمت این صفت را معلوم نمایند.

در حقیقت برای ترتیب و تنظیم تضمینات صحیحه دو صفت اصلی لازم است فراست و صداقت: فراست سبب میشود که نهیه کنندگان بودجه اوضاع آن به را بقدر امکان واضح و روشن دیده و صداقت است که آنها را و ادارات آنها را حقیقت مطالبی مینماید که آن مطالب را تمیز داده اند این دو صفت مربوط بهم و یکی از آن دو بدون دیگری بندر انجام این امر نمی خورد صداقت چه مصرف می خورد در صورتی که انسان کی و باقر است نباشد.

همچنین نتیجه فراست چه چیز است در صورتیکه با عدم صداقت کتمان حقیقت میشود؟ بین ادانستن حقیقت و کتمان حقیقت کدام يك بهتر است؟ گول زدن با عفت کردن؟ باز تکرار مینمائیم که وجود این دو صفت فقط باعث تضمینات صحیحه میشود ما مخصوصاً از مسئله صداقت

بحث خواهیم نمود زیرا فرستادگان علیّه الهی است که قواعد و نظامات
عالیه قادر بخلق و ایجاد آن هستند.

برخلاف صداقت در قلمرو اقتدار ماست؛ نیابت فقط آرزو داشت
که حکومتها دارای صفت صداقت و راستی باشند، بلکه مقصود این
است که بواسطه او امور و دستورات العمل های لازمه جریان اجرای آن
را تأمین نمود. همانقدر که تشبیهات تشدیدیه بر ضد مسئله صداقت
میشود همان اندازه در این موضوع مسئله ایجاد نظامات و قواعد محل
ازوم است.

در حقیقت دست وزیر مالیه باید در هر موقعی که به آخرین صفحه
بودجه رسید و جمع تخمین عایدات و مخارج مملکتی را تعیین مینماید.
موازیه بودجه اقبال و پیش آمد تشدیدات و ترتیبات مالیه آنیه و اقبال
خود در زیر مالیه هم به مثل مربوط به این جمع است. اگر جمع ستون
مخارج زیاد بشود این کسر عمل تشایع و خیمه در بردارد چنانچه برخلاف
جمع ستون عایدات زیادتی نماید همانا فاضل عمل یعنی موفقیت و پیشرفت
کار است.

چه قصد و تشبیهات مخوف و هولناکی در آن موقع تهیه کنند
بودجه را و انداز به اضافه نمودن تخمینات عایدات و کسر نمودن تخمینات
مخارج مینماید تا اینکه یکن نتیجه بمیل و اراده خود ترتیب دهد ۱۱
تهیه کنند بودجه بدرجی که موقعی که ارقام قسمتهای جزء را مرتب
مینماید از همان موقع در صدد است که موافق نظریات خود آن ارقام
را تبدیل دهد چنانکه در اولین مراجعه معهود حاصل نگردیده باز
ارقام را در تحت نظر می آورد تا اینکه جمع ها با یکدیگر مطابق
نموده و بر طبق میل و اراده او مرتب شود * و آنگاه بودجه مساوی هر

قانون مالیه است .

با وجود این تصرفات و تغییرات متواتر که در بودجه میشود مفسرین ناچار است احتیاطات لازمه را مرعی دارد

مفسرین بایستی کمک و امداد بمسئله صداقت که در خطر است بنساید نظر باین مقصود مفسرین راه اجباری برای این موضوع بواسطه سد های قانونی معین نموده و چنان مسئله را در يك رشته از نظامات و دستورالعملها محتوی و در حقیقت محسوس کرده که تغلف از آنها بی اندازه مشکل است این همان دستورالعمل ها و نظاماتی هستند که فعلا شروع بمطالعه تفصیلی آنها خواهیم نمود و از همان ابتدا ملاحظه می شود که این نظامات از یکطرف با مبالغه در تخمین عایدات ضدیت نموده و از طرف دیگر با عدم کفایت تخمین مخارج مخالفت مینمایند .

در خصوص عایدات طرزی که حالیه در فراسد قبول شده شامل تعیین بطور انسانیك و منافع احتمالی آن است بالاخره برای این که بهتر بر خلاف مبالغه تخمین از روی دلخواه رفتار شده باشد پیش بینی های مبنی بر فهم و فراست را کنار گذارند مسئله فراست که بعد در خصوص آن صحبت خواهیم نمود امروزه راجع به عایدات هیچ موضوعی ندارد

طرز و ترتیب انسانیك مذکور محدود باین مطالب است که بلا تغییر اسبست بااساس تخمینات نتایج همواره آخرین دوره عمل را در دست میگیرد باین معنی که معاملات واقعه در نزدیکترین دوره دوارده ماهی که قبل از موقع تهیه بودجه است اساس جمع قدهای پیش بینی های عایدات خواهد بود چنانکه مشاهده میشود این ترتیب تهیه کنندگان بودجه را

در طریقی قرار میدهند که قبلاً آن را را پیرو همانند این طریق عملیات گذشته را نمونه صحیح آینده قرار داده و فقط تهیه کنندگان بودجه را باین مسئله دعوت مینماید که از قلم در یافتی ایام قبل را بعنوان پیش بینی عایدات آینده مرقوم دارند .

برای تأیید مطلب فوق آخرین مقدمه ای که از طرف دولت نسبت به طرز و ترتیب معموله بیان شده است اظهار میداریم : « مالیاتها و عایدات مستقیم سنه ۱۸۹۰ بر طبق وجوه دولت دریافتی ۱۸۸۸ چنانکه در روزنامه رسمی درج شده حساب گردیده است « مقدمه ۹ فوریه ۱۸۹۰ » پیش بینی های بودجه ۱۸۹۱ موافق دریافت عایدات دوره ۱۸۸۹ محسوب شده است » (مقدمه ۲۲ فوریه ۱۸۹۱)

« نسبت به تمام منابعی که تغییر قانون حاصل نموده اند عایدات از روی نتایجی است که در دوره ۱۸۹۰ حاصل گردیده است و این ترتیب موافق قاعده و ترتیب سنه هائیکل سال آخر است » (بیان مقدمه بودجه ۱۸۹۲) .

این است اصولی که هر وزیر مالیه و هر کمسیون بودجه محترم شمرده و بموقع عملی هیچکس ندارد تا اینکه صداقت خود را در مقابل هر سوء نیتی محفوظ دارد چنانکه گفته ایم این یالک ترتیب اتصافیک است زیرا از زیر مالیه میتواند قویا اعتماد به حوائج خود نموده و آنها را مأثور تهیه و پر نمودن جدول های پیش بینی عایدات موافق سنه اخیر نماید بدون اینکه هیچ اصلاح یا تغییراتی در آن بدهند غیر از آنچه بواسطه تغییر مالیات یا تبدیل تعرفه ها و احوال آنها لازم بشود این ترتیب همیشه در فرانسه وجود نداشته است .

در موقع دوره تجدید این اسلوب اتخاذ گردیده آنهم در اوایل

زیرا ستوات قبل از تجدید اساسی مشینی است به تخمینات بودجه‌ها نداشت فقط برای اولین مرتبه در سنه ۱۸۲۳ مبیو دوری بل این قاعده جدید را ترتیب داد .

از ابتدای سنه ۱۸۲۳ تا آخر دوره نجده و بعد در تمام مدت حکومت ژولیه این قاعده در فرانسه قبول و معمول و جز چند فقره نقض های موقتی سکنه باین ترتیب وارد نیامده است . این قاعده در زمان انقلاب ۱۸۴۸ تا ابتدای امپراطوری دوم نیز وجود داشته و در آن موقع انقلاب و تغییرات مهمه جریان و اعمال آن را متزلزل نمود .

۲. اصول تعیین عایدات علاوه بر ماخذ

دریافتی - اضافه عایدات علاوه بر ماخذ تخمین شده

علم موفقیت رفورم سنه ۱۸۸۳

در حقیقت بعد از سنه ۱۸۵۲ عواید مالیات های غیر مستقیم بسرعت ترقی نمود هر ساله منافع این مالیات ها خود بخود از چهل تا پنجاه میلیون افزایش داشت تهیه کنندگان بودجه این افزایش عایدات علاوه بر ماخذ پیش بینی شده را در نظر گرفته و درصدد بودند که در موقع پیش بینی بودجه از این محل استفاده لازمه را بنمایند تهیه کنندگان بودجه میگفتند برای چه يك چنین رجوهات اضافی را که ورود آنها به صندوق خزانه محقق است کنار بگذاریم ؟ ترتیب قدیم که معمول به بوده است (مقصود ترتیبی است که از دوره تجدید مقرر گردید) فوائدی را شامل است

ولی عیب آنهم این است که عایدات مملکت را همیشه کمتر از مبلغ حقیقی برآورد نموده و باین جهت چنان که می دانند متعاقباً نیز برای اینکه با ارقام عایدات موازنه حاصل نماید خیلی کمتر از حقیقت منظور میدارند.

با این ترتیب عیب بزرگ همیشه باقی است که علاوه بر بودجه مصوبه يك بودجه خصوصی هم موجود است. (رپورت کمسیون بودجه ۱۸۵۵ سیو Richmond ریشمند ۱۶ مه ۱۸۵۴).

تبعین عایدات علاوه بر ماخذ دریافتی که برای اولین مرتبه مورد بحث میشود عبارت از این است که به میزان معمولی پیش بینی عایدات يك يك مبلغ احتمالی که ممکن است بعدها علاوه بر ماخذ پیش بینی شده دریافت شود اضافه نمایند دلایلی که بعدها برای فواید این ترتیب ذکر خواهد شد. باور محتمل میتوان استنباط نمود که هر موقع که بواسطه برقراری نظم و آسایش منافع مالیاتها رو به ترقی و افزایش بودسگاهداری اساس قدیم در تضمین عایدات مطابق معاملات واقع در سال قبل دچار اشکال میگردد.

بودجه های دوره عمل سالهای ۱۸۵۳ و ۱۸۵۲ و ۱۸۵۵ نسبت به پیش بینی های مدوای خود مبالغ پنججاه میلیون و چهل و دو میلیون و سی هشت میلیون اضافه گردید باین معنی که علاوه بر ماخذ جوهانی که در آخرین دوره عمل دریافت شده بود چنین مبالغی به عایدات آن سنوات اضافه شد و سنه ۱۸۵۵ تا سنه ۱۸۶۳ جنگهای کریمه ایتالیا و مکزیک باعث شدند که اجرای قواعذ قطعی راجع به پیش بینی های عایدات بموقع تاخیر افتد. حسب اقتضا و موقع کار دیده میشد که اصول دوره تجدد را محال نظر قرار داده و گاه آنرا به کنار میگذازدند

بدون این‌که يك فلسفه مخصوصی بر حسب ظاهر سبب اراوت يك ترتیبی باشد در سنه ۱۸۶۳ متعاقب تقاضاهای کمیسیون‌های بودجه که از چندین سال با منظر ف شده بود طرز و ترتیب قدیم مجدداً محل توجه گردیده و مهتمر بودجه ۱۸۶۴ برقراری این طرز و ترتیب را بمضامین ذیل بیان نمود.

۲ پیش بینی‌های عایدات مطابق معاملات واقعه در مدت دوازده ماه ماقبل موقع تهیه بودجه حساب شده است یعنی موافق با اساسی است که منطبق و تجربه آن را بهترین اساس بمایشان داده است متأسفانه چندی این اساس را کنار گذارده و کمیسیون‌های مجلس نیز دائماً در قبول و اجرای آن تأکید نموده اند (راپرت مسیو Busson Billane ۱۰ آوریل ۱۸۶۳).

بواسطه يك حس از تجماع خیلی صحیحی طرز و ترتیب قدیم باین شکل محل توجه قرار گرفته از آن موقع جزء یکی از اصول مالیه گردید این طرز و ترتیب معدوح واقع شده و در هر موقع محل تمجید بود و آن را يك علاج بزرگ مالیه می دانستند در موقع تنظیم هر راپرت و ازینان هر مقدمه خود را مجبور به توصیف و تعریف آن میدانستند مسیو مابین هم در وقعی که در اواخر سنه ۱۸۶۷ مجدداً بمقام وزارت مالیه رسید این مطلب را طوری از روی مهارت بخود نسبت داد که او را مخترع این ترتیب تصور نمودند.

بعد از وقایع ۱۸۷۰ - ۱۸۷۱ در ابتدا دیگر قواعد قطعی تخمین عایدات موضوعی نداشت :

زیراهتمند و پنجاه ملیون مالیات‌های جدید اساسی برای تطبیق ایام گذشته باقی نگذاشت اما همین‌که انظام برقرار گردید دولت سعی

در تحقیق امور معموله سنجیده قدیمه نموده و مجدداً عایدات سنوات آتی را بر طبق نتایجی که از معاملات دوازده ماه اخیر حاصل شده بود تعیین نمود.

این طرز عملیات مرتباً تا ۱۸۷۸ وجود داشت مگر از ابتدای سنه ۱۸۷۸ يك عملی شبیه بهمان فریبی که بعد از سنه ۱۸۵۲ پیش آمد رسماً بیان آنرا نمودیم ظاهر گردید رجعت و برقراری آسایش و رفاهیت عمومی و ترقیات آن دوره عایدی مالیاتهای غیر مستقیم و منافع عوارض مشروطیت ثبت و اسناد و تمبر را اضافه نموده هر ساله مبالغ های دریافته چندین صد ملیون فرانک اضافه بر ماخذ پیش بینی عایدات بود.

دو سال اضافه عایدات از تخمینات ابتدائیه متجاوز گردید این دو سال همان دو سالی هستند که فاصله مابین تهیه بودجه و اجرای آن است.

با این ترتیب بودجه ۱۸۸۰ از روی نتایج حاصله سنه ۱۸۷۸ و همینطور بودجه ۱۸۸۱ بر طبق نتایج حاصله در سال ۱۸۷۹ تهیه شده بود در صورتیکه به اضافه عایدات سال ماقبل سنه اجرای بودجه اضافه عایدات همان سال جاری هم علاوه شود فاضل و وصول مالیات بر ماخذ تخمینی ابتدائی به ترتیب ذیل خواهد بود :

در سنه	۱۸۷۹	۱۶۳	ملیون
«	۱۸۸۰	۱۹۵	«
«	۱۸۸۱	۲۳۷	«

مجلسی از يك چنین عایدی فوق العاده که بقره در يد قدرت او

گذارده شد مبهوت مانده و چون تا آن موقع همیشه عادت بداستن کسر عمل داشت نمیتوانست خون سردی و مقاومت را در مقابل این حرکت غیر مترقبه از دست ندهد ۱۹۶۳ ۶ میلیون و ۱۵۹ میلیون و ۲۳۲ میلیون که صندوق های عمومی عملیات را علاوه بر ماخذ عایدات پیش بینی شده بر نموده بود خیالات را مضطرب می ساخت چنانچه در آن موقع عقل و همتانترها ممداران امور ما را نهایت می نمود امروز می توانستیم از وضعیت بهتری استفاده نمائیم .

در اثر این فاضل عایدات در مجلسین دو عقیده و نمایان شبیه به یکدیگر ایجاد کردید که اعمال آنها سبب خرابی اصل موضوع شد پس از آن که عوارض بر روی صابون و کاسنی و نمبر جراید و راه داری های بحر بیمائی و غیره را حذف کرده بودند در يك جلسه بدون مباحثه یکصد و هفتاد ملیون از عوارض مشروبات و قند را نیز کسر نمودند (قانون ۱۹ ژوئیه ۱۸۸۰) از طرف دیگر اعتبارات اضافی یعنی تزئید مخارجی که در موقع جریان دوره عمل پیشنهاد و قبول شده بود بالغ به ارقام فوق العاده زیاد کردید مثلاً ۲۵۱ ملیون در ۱۸۷۹ و ۱۷۳ ملیون در ۱۸۸۰ و ۲۷۰ ملیون در ۱۸۸۱ و غیره هر ساله علاوه کردید با این بار عمل خطر اضافه عایدات بر مبلغ ماخذ پیش بینی شده : اولاً باعث کم نمودن و حذف بدون مطالعه عایدات گردیده اند سبب مخارج غیر محدود میشود .

(اضافه عایدات Plus Values بر ماخذ پیش بینی شده هیچوقت خود بنفسه اسباب خطری نیست بلکه فوایدی را برای بودجه شامل است مقصود اینست که از چنین اضافاتی نباید سوء استفاده نمود و فوراً از عایدات کسر و به مخارج اضافه شود) .

وزیر مالیّه سیولتون می Leon Say در سنه ۱۸۸۲ این مسئله را خطرناک تصور نمود که بیشتر از این چنین وسیله در دست مجلسین باقی بماند مشار الیه حذف اضافه عایدات بر ماخذ تخمینی را ترجیح بر این مطلب داد که در آن وجودات افراط و تفریطی بشود * هر سه ماه یکبار مرتبه در روزنامه رسمی جدول وصول مالیات های غیر مستقیم درج گردیده و در آن صورت هامبلتهای عمده اضافه عایدات بر ماخذ تخمینی معلوم و واضح میشود این اضافه عایدات وجود ندارد مگر برای ایتمده میزان مبالغه ببالغیکه باید با آنها تطبیق شود ظاهراً کم قلمداد میشود میزان مبالغه تطبیقی کم قلمداد نمیشود مگر برای ایتمکه مطابق قواعد غیر صحیح حساب شده باشد مداومت در این عمل باز نمودن استبازی است در وصول مخارج بعنوان ذیل بوجوه احتیاطی غیر محدود برای آن ده هر اوع بخوانند مصرف نمایند * (بیان مقدمه بودجه ۱۸۸۳ ۲ مارس ۱۸۸۲) .

بالاخره دولت پیشه یاد نمود که از ترتیب قدیم صرف نظر نموده و تخمینات را معادل حد متوسطه عایدات سه سال قبل تعیین نمایند . نتایج مأخوذه از معاملات سال قبل سنه اخیر همیشه اساس تخمین عایدات بوده فقط یک مبلغ صدی چند اضافه عایدات احتمالی مساوی با حد متوسطه اضافه عایدات سه سال قبل باین تخمین علاوه میشود .

کمیون بودجه بهجای حد متوسطه سه سال حد متوسطه پنج سال را برقرار نمود و بودجه ۱۸۸۸ که از روی این اساس تشکیل و تصویب شده بود هشتاد میلیون از اضافه عایدات استفاده نمود این مبلغ برای موازنه مخارج بودجه که همیشه در زیاده بود معین شده بود * معیناً تأسیسات فوق العاده در موقع هترو که نمودن ترتیب قدیم اظهار مگردید :

مخبر کمیسیون در سنا گفت: یکی از عمده معایب طرز و ترتیب جدید اینست که در آینده این ملرز مسئله خیلی سهلی نسبت به موازنه بودجه فراهم میآورد بطوریکه خودسرانه از قاعه عایدات و را بعنوان اضافه عایدات علاوه بر ماخذ نفعه نمی Plus Values از روی دلخواه نه از روی واقع زیاد مینمایند (راپرت راجع بودجه ۱۸۸۳ در سنا توسط میو دفن Douphin ۱۲ دسامبر ۱۸۸۲) «مخبر کمیسیون مجلس نمایندگان ملی گفت: عایداتین طرز و ترتیب قدیم آن مسئله را محل توجه و ملاحظه قرار میدهند که شاید برای اینکه حقیقت عایدات يك دوره عمل را بخواهند از نزدیک ملاحظه شده باشند خود را بخطر این مطلب بیندازند که يك اطمینان و وجه کافی نسبت به مخارج غیر مترقبه باقی نماند. چگونه از دست خود سری و نظریات از روی دلبخواه میتوان فرار نمود در صورتی که ترتیب قدیم یعنی فقط متکی بودن به عملیات و نتایج معلومه آخرین دوره عمل منسوخ و متردك شود؟» (راپرت کمیسیون بودجه میو ریبو Ribot اول ژویه ۱۸۸۲).

خلاصه طرز و ترتیب جدیدی که در سنه ۱۸۸۲ مقرر گردید حق ابتدائی و ابتکار مجلس در مصرف نمودن فاضل عایدات بعد از بدولت منتقل نمود بدون اینکه در صدر آیند که آیا بهترینست پارلمان یا دولت محدود بعد از بدولت بشوند آن مسئله را هم فوراً بگوئیم که اتفاقات آینده موفقی بدست ندادند که نتیجه این طریقته معلوم و واضح شود.

بواسطه يك تصادف بدی ترقیات و مزاید عادی عایدات فوراً حتی از همان روزیکه میخواستند شروع باین ترتیب نمایند رو به نقصان نهاد عملیات آتیه خبط مسئله را بوزیر مالیه نشان دادند: بودجه ۱۸۸۳

با پیش بینی های عایدات آبی که در روی کاغذ اضافه شده و حقیقت پیدا نکرد .
بود مبلغ ۶۶۱۶۰۷۰۰۰ فرانک که سر عمل حاصل نموده این کسر عمل
در سالهای بعد هم وجود داشت .

اگر چه از آنوقت ترتیب (Majoration) اضافه عایدات نخبه بین
عایدات علاوه بر ماخذ دریافتی اساساً محدود و سرر اومه سوم شده بود
ولی معیناً فوراً این ترتیب را متروک نداشتند زیرا که نندگان بود چه
نمی دانستند در صورت ترك این ترتیب چه وسیله را برای تعیین عایدات
و مخارج انتخاب نمایند وزیر مالیه صاف و ساده این مطالب را اقرار
نموده است : * سال گذشته کمال سعی و کوشش را داشتیم که در اصلاحات
و ترتیب قدیم را معمول داریم متاسفانه آقایان من بی اندازه متخلل بود
که حتی بر حسب ظاهر هم مبلغ عایدات را کسر نهائیم زیرا هیچ وسیله
دیگری برای مخارج کترب که پیش از مبلغ عایدات بود در دست نبود
* نطق مسیونر ارارد (Urard) وزیر مالیه ۲۲ نوامبر ۱۸۸۵ این مطلب و نظر ساده
بطور کافی واضح می نماید که چه اندازه در طرز نخبه بین عایدات علاوه
بر ماخذ دریافتی Majoration افراط و تفریط پیشه است .

بالاخره دست ۵۰ بودجه ۱۸۸۵ قداماً تصمیم گرفتند که در
و ترتیب قدیم مراجعه شود :

وزیر مالیه گفت . من تصمیم گرفته ام که مطلقاً اصول قدیم موقع
اجرا گذاشته شود که مسیونر بودجه نیز در این نظر شریک و موافق است
پس بینی های عایدات بودجه ۱۸۸۵ در ترتیب قدیم از جمله عایدات
دریافتی و ثابت است سه سال ها در سنه اخیر یعنی ۱۸۸۳ مطابق
ترتیبی که در دوره منچند ساله قبل شد برده من کردیم فقط نیست متابع آنون
و دست بطور استثناء امافی السابق معافی اسامه بر داشتند با فنی علاوه اگر دست .

در لایحه بودجه ۱۸۸۶ این اضافه بر مأخذ دریافتی هم که بطور استثناء معمول بود بر طرف و متروک شد از آن موقع ترتیب معمول به قدیم بدون هیچ استثناء و نقصی تجدید گردید از آن تاریخ به بعد پذیرای چند فقره بی اهمیتی این اصل همیشه با نهایت دقت محترم سر داده شده است بطور خلاصه چنانچه مدت مختصری که اسباب انقطاع این ترتیب واقع شده اند کنار بگذاریم اصول او همانیکه اراشدای ایجاد در معاسبات قانونی ما اولویت داشته است. این اصل متروک نشده مگر بواسطه حوادث فوق العاده و مورد تاسف. اجرا و اعمال این اصل در هر موقع محل رضایت عمومی بوده است این ترتیب خیابان و خودسری تهیه کنندگان بودجه را از بین برده و راه هر گونه تصور هوجوم را در مقابل آنها سدرد نموده است و بالاخره سبب تضمین صداقت و حقیقت آنها در مقابل قدم های خبط شده است: این طرز و ترتیب با افکار فراسوی آنقدر خوب و مانوس شده است حقیقه مدت زمانی وجود خواهد داشت مشروط بر آنکه اضافه عایدات علاوه بر مأخذ دریافتی باز سبب ایجاد خیالات موهومی نشوند.

۳- ترتیب تخمین عایدات در انگلستان و در المان

و در ممالک متحده امریکا

در ممالکی که مثل انگلستان و آلمان - ایتالیا و غیره تاریخ افتتاح سنه مالیه خود را تغییر داده و فاصله مابین تهیه و اجرای بودجه را کم نموده اند تخمینات از روی میل و دلخواه خیلی خیلی محدود است قواعد تغییر ناپذیر فراتر تقریبا در این ممالک خارج از موضوع است. * در تمام ممالک در این ساعت قاعده قدیم عهد تجدید

(Restauratiou) را متروك داشته‌اند تمام اروپا عایدات خود را موافق ترتیباتی که بکلی مخالف ترتیبات معموله فرانسه است معلوم و تعیین نمایند.

(نطق میو ریو Ribot در مجلس نمایندگان هلنی ۲۵ ژوئیه ۱۸۸۲)

در انگلستان بودجه ده از طرف وزیر مالیه دوو قبل یا غالباً حتی روز بعد از افتتاح سنه مالیه بمجلس شورای هلنی پیشنهاد می‌شود شامل تخمینات صحیحه ایست هیچ‌گونه طرح‌زوداعده انوماتیك را مستلزم نیست عمایات و معاملات حاضر خود لاطق از حقیقت مسئله هستند.

ستون عایدات بجای آنکه بیش بیسی هائی بشود بیشتر دارای معاملات نامنه محققه میباشد در حالیه مالیات در سنه گذشته فلان مبلغ عایدی داشته اند (سنه ماضیه که تازه چند روز از آن سال گذشته است) محقق است که در سنه جاریه نیز با مطابق همان مبلغ باقدری زیاد تر و باقدری کمتر عایدی خواهند داشت و این بسته به نفوذ و افتداری است که از حالیه نسبت به وصول آنها معلوم و یا در مدت خیلی کمی معین خواهد شد. احتمالاً بقدری بموقع یا بقدری زود باک به مطالب است که نمره یاق مطابق با واقع میشود. وزیر مالیه میباید که چیزی را بیش بیسی نکرده و باین مناسبت هر یک کسی هم در فکر نیست که تخمیناً وزیر را به قواعد اجباری محدود و مفید نماید.

عملاً وزیر مالیه همیشه تخمین بسیار درستی منماید: آمار این مسئله را ثابت نموده چنانچه اشتباهی هم در يك موقع بشود فقط در

وقتی است که ترقیات بطوری سریع بوده که وزیر امور آرازمی ندوده است - در صورتیکه این مطلب هم در انگلستان همیشه بطور عادی و طبیعی پیش می‌رود.

در بودجه ۱۸۸۷-۱۸۸۸ تضمین عایدات بمبلغ ذیل شده بود
۲۴۰۳۴۰۰۰۰ فرانک

رجوهای وصولی در آن

سال باین مبلغ بالغ بود
۳۰۲۴۵۰۰۰۰۰۰ فرانک
فاضل عایدات مطابق :
۴۱۶۰۰۰۰۰۰ فرانک

اساس این فاضل عایدات از طرف *Goschen* وزیر مالیه به مالیات آب جو مخصوصا نسبت داده شده : « عایدی مالیات آب جو هیچوقت به رقم ۲۱۷۴۷۰۰۰۰۰ نرسیده بود اما شاید مناسب باشد بخاطر بیاوریم که در سنه ماضیه جشن پنجاهمین سال جلوس ملک گرفته شده است .

(لایحه راجع بمالیه در ۲۶ مارس ۱۸۸۸)

معهذا در ۱۸۸۸-۱۸۸۹ تقریباً به همان میزان فاضل عایدات به ۴۱۱۵۰۰۰۰۰ فرانک و در ۱۸۹۰-۱۸۹۱ به ۴۳۹۰۰۰۰۰۰ فرانک رسید .

ولی در سنه ۱۸۸۹-۱۸۹۰ عایدات وصولی از میزان پیش بینی بطوری اضافه گردید که بشمار فوق‌المداده آمد : ۷۸۴۸۰۰۰۰۰ فرانک
« *Goschen* در آنوقت گفت : بمن تهمت زده اند که این موفقیت در فاضل عمل را برای خود بواسطه تخصیصات مبتنی بر بدبینی تهیه نموده ام » (لایحه راجع بمالیه در ۱۷ آوریل ۱۸۹۰) وزیر

مالیه بدواً خود را در مهربا نموده و معتذکر میشود که مبلغ ۲۸۱۸۰۰۰۰۰۰ فرانک فاضل عبارت از چهارده درصد میزان کل عایدات است (فرانک ۱۰۰۰ - ۲۵۰۰۰۰۰۰) * محققاً نمیتوان یکجک چنین مبلغ عایداتی را بهتر از آن تخمین نمود که فقط چند صدم آن اختلاف حاصل نماید یا کمتر احتیاطی چنانچه امور ات روش بدی حاصل نمیشود (چنانکه این مطلب غالباً امکان ناپذیر است) ما یکجک امید بیوده و خطائی میداشتیم *

پس از آن Goschen در متن واقعه بحث نموده ترتیب و اصول تخمینات را در انگلستان بیان مینماید .

این مطلبی است که خصوصاً در این موقع مربوط بما است :
 * او میگوید : بنظر من فایده نیست در این موقع برای عامه بیان شود که چگونه تخمینات ما تعیین شده است . و نباید تصور نمود که وزیر میزان جمیع عایدات را کلیه در نظر گرفته و میگوید : ما بینیم ا دارها بد نیستند در میلیون هم اضافه نمائیم اندک اینطور رفتار نمیشود در اداره مسئول ارقامی است که بجز آنه داری (یا وزارت مالیه) (رجوع شود بسابقه نهج بودجه) پیشنهاد مینماید که گمرک و عایدی داخله منافع احتمالی هر مبلغ محسول از عایدات را حساب نموده و این مسئله را یک نکته شرافتمی بدانند که اشتباه در عایداتی در آن نمائند *

در حقیقت عوارض الککل است که زرفی نموده و سرریمآ جلورفته است از هفتاد و هشت میلیون و نیم اضافه عایدات علاوه بر ماخذ تخمین در سنه ۱۸۸۹ - ۱۸۹۰ تقریباً پنجاه میلیون آن را جمع به اضافه عوارض مشروبات بوده است در آنجا يك انفة فی فوق المعاد و بطور استثنائی است

که پیش بینی آن ممکن نبوده است.

تخمینات در انگلستان با اسس احتمالات عقلی است این تخمینات متوسط رئیس اداره مربوطه تعیین و بر وفق تجربیات گذشته و اوضاع و احوال یک آئیه زدیک میسر میشود این تخمینات هیچ ترتیب اتوماتیک ندارند؛ فقط قوه همیزه انسانی هر اندازه یقین که ممکن است حاصل شود این ارقام را تعیین مینماید.

در ممالک متحده امریکا نه تنها تنظیم بودجه عایدات چنانکه گفت شد خیلی نزدیک بافتتاح سنه هالیه (اول ژویه) واقع میشود بلکه خزانه دار کل در موقع جریان سال نیز پیش بینی های مقدماتی را در موقعی که راپرت خود را به کنگره تقدیم مینماید تصحیح میکند با این شرایط باز معاملات واقعه صحیحاً با ارقام بودجه مطابقت کرده علاوه بر اخذ عاید شده است.

در ۳۰ ماه ژوئن ۱۸۸۶ اضافه عایدات به ۲۳۷ میلیون فرانکه رسیده و در ۳۰ ژوئن ۱۸۸۷ ۲۲۷ میلیون و در ۳۰ ژوئن ۱۸۸۸ مبلغ ۵۹۸ میلیون و در ۳۰ ژوئن ۱۸۹۰ به ۴۲۰ میلیون و نیم رسیده است با این ترتیب ممالک متحده امریکا نمی دانستند اضافه عایدات خود را بحدی صرف می نمایند اداره خزانه داری از چنین ابتلائی در زحمت بود اما ایام رو به بندی و تنزل است زیرا حقوقات جدید گمرک که متعاقب موازنه Mackinley بر قرار گردید خیلی حساس های سهو در بودجه عایدات ایجاد نمود از طرف دیگر محتاج بی اندازه اضافه گردید.

چنانکه اخیر اینکه نویسنده ای که مخصوصاً امورات دنیای جدید را واقف است این مطلب را توضیح میدهد ممکن است فاضل عایدات

بر مخارجی که رئیس جمهور Makinley در آخرین بیان خود
متذکر میشود در آخر دوره ریاست مسبو Harrison مبتدا به کسر
عمل شود.

در پروس سنه مالیه از اول آوریل افتتاح شده وخصیصیات عایدات
که در مدت سه ماه اول سال تعیین میشود چون نزدیک به دوره عمل
است محتاج بهیچ ترتیب دیگری نیست این تخصیصیات با یکمقیده خوب
تعیین شده ووقایع آتی را از نزدیک تحت نظر و دقت قرار میدهند نسبت
به پروس در نطق افتتاحیه دوره اجلاسیه مجلس ملی در چهاردهم ژانویه
۱۸۸۵ اینطور گفته شده است :

« مطابق نتایج تازه تا به امروز دوره عمل جاری فاضل عایدات را
بما وعده میدهد این حالت حاضره خوشبختانه اجازه میدهد که از تمام
عایدات را برای سنه آتی اضافه نمایم » پس در موقعی که وقایع
از ماه ژانویه تا به آوریل صحت عمل گذشته و نظریات آتی را تعیین
مینمایند عایدات را همان نسبت برای سنه مالیه آینده اضافه نمایند
در سنه ۱۸۹۰ - ۱۷۹۱ فصول عایدات جنگلها راه های آهن
حالیتهای مستقیم و غیر اضافه بر ماخذ مبالغ عایدات تعیین شده ولی
مالیات طبقاتی و مالیات بر روی عایدی را که در شهرها و مراکز صنعتی
اضافه شده بود در دهات بمناسبت پیش بینی بحران زراعتی که مخصوصاً
در ولایات شرقی شدت داشت کسر گردید (بیان مقدمه بودجه در ۱۹
ژانویه ۱۸۹۰) همبطور نسبت به معاملات امیرالموری آلمان خزان
دار کل در سنه ۱۸۸۶ - ۸۸۷ : منافع نوترون را سه مایون مارک کمتر
از منافع ۱۸۸۵ - ۱۸۸۶ تعیین نموده است زیرا ۱۱ سنه جاری به پیشینی
یک کسر عملی را نسبت به این محصول عینموده است را برنج به نقد

عملیات سه سال اخیر خزانه‌دار را وادار به کسر ۳۸ میلیون مارك به ۳۷۴ میلیون هینمایند (بیان خزانه‌دار سیو Burchard جلسه Reichstag (مجلس ملی آلمان در ۲۹ نوامبر ۱۸۸۵) در ۱۹۹۰ - ۱۸۹۱ گمرکات ف ۹۸۴۰۰۰۰۰ اضافه شده و همچنین نمک از ف ۸۶۰۰۰۰۰ آب‌جوار ف ۱۵۰۰۰۰۰ اضافه شده است در صورتیکه بر خلاف پیش بینی های نسبت به فند ف ۲۵۰۰۰۰۰۰ راجع به الکل از ف ۶۷۵۰۰۰۰۰ کسر شده است (بیان سیو Malzahn Gultz خزانه‌دار نسبت به بودجه ۱۸۹۰ - ۱۸۹۱).

اساس تخمین عایدات نسبت به نوع مالیاتها و همچنین بمناسبت اوضاع و مواقع تغییر یافته و بقدر امکان تخمین را به حقیقت عمل نزدیک مینمایند چنانکه در بیان مقدمه مالیه راجع به بودجه ۱۸۸۹ - ۱۸۹۰ گفته میشود :

«عایدات با احتیاط و دقت تخمین شده است» (یادداشت Lancetay (مجلس ملی) پروس در ۱۴ ژانویه ۱۸۸۹).

در ایتالیا تخمین عایدات علاوه بر اینکه نزدیک به تاریخ افتتاح سنه مالیه (اول رویه) تعیین میشود در مدت چریان دوره عمل نیز تصحیح میشود مثلاً در ماه دسامبر ۱۸۸۷ سیو Moyliun بودجه ۱۸۸۷ - ۱۸۸۸ را تصحیح نموده و سطر ذیل را بآن بودجه اضافه نمود :

اضافه عایدات علاوه بر مأخذ تخمینی مطابق نتایج حاصله Livres ۲۰۴۹۰۰۰۰۰۰ (بیان وزارت ۱۷ دسامبر ۱۸۸۷) نظر باین ترتیب وجوهات در بلغتی از مبلغ پیش بینی شده اختلاف کمی حاصل مینمایند.

بلژیک در لایحه بودجه ۱۸۹۱ پیش بینی های عایدات راجع به

حایات اراضی و شخصی و پست و غیره را اضافه نموده و نسبت به مالیات اصناف و کمر کبوتر قند و غیره میزان عایدی ۱۸۹۰ را در نظر گرفته و برای برخلاف ارقام حقوق وراثت راههای آهن و تلگراف را کسر نموده است تمام این تغییر و تبدیلهامطابق دلائلی است که از طرف تهیه کنندگان بودجه تعیین شده است .

خلاصه اینکه تمام همسایگان فرانسو عایدات احتمالی مالیاتهای خود را غیر از ترتیب اتومانیکی معلوم نمینمایند این دول نسبت به اطمینانیکه از ترتیب اتومانیکی برای فرانسه حاصل میشود صحت رویه خود را که نتیجه معاملات و عمل است ترجیح میدهند برای تقلید کردن این دول بایستی آنها فاصله مابین تهیه و اجرای بودجه که نمود مسئله مهم تغییر ترتیب افتتاح سنه عالیه نیز در اینجا مطلب را نسبت به تخمین صحیح عایدات روشن نماید .

۴ - تخمین مخارج . توضیح کلمه اعتبار Credit

اعتبارات محدود . اعتبارات تخمینی

تخمین علط و غیر صحیح نسبت به مخارج مثل موضوع عایدات همانقدر بلکه بیشتر هم خطرناک است فقط در مقابل مخاطرات آنها سدهای قانونی نظر میآید که کمتر مؤثر هستند و در هر صورت تأسیس و برقراری چنین سدهای قانونی مشکل است و ما در این موضوع نخواهیم توانست چندان چیز مهمی را توضیح دهیم جز این که تعلیمات و دستاور العملی نایب که برای راهنمایی تهیه کنندگان بودجه معین شده است معلوم نمائیم .

البته لازم است خالی را که فاصله مابین تخمین عایدات و تخمین

مخارج است واضح و تعیین نمائیم قانون مالیه برای اجازه دادن دریافت عایدات بطور مشخص و باسم نوع مالیاتهاست که باید اخذ شود معلوم و بطور جزء نیز برای هر يك از این نوع مالیاتها يك رقم تخصیصی اضافه مینماید اما در این موضوع مقصود از تخمین قطعیت نوع اطلاع است چنانچه دریافت و وصول عایدات علاوه از مأخذ تخمین بشود تحصیل داران اضافه مالیات را با کمال آزادی در صندوق های خود جمع آوری مینمایند هیچ يك از این مأمورین فکر آن را هم نمی کنند که برای دریافت چنین اضافه يك اجازه جدیدی لازم است پس قانون دریافت مالیات را اساساً اجازه داده و رقم تخصیصی عبارت از یک عدد محدود قانونی برای آن مالیات نیست .

نسبت به مخارج ارقام مرقومه در بودجه مرکب از دو اصل است: از یک طرف اسم خرج را از طرف دیگر مبلغ آن خرج است و در این موضوع هر دو اصل دارای اهمیت مساوی هستند .

اسم خرج تعیین موضوع و مطلب را نموده و مبلغی که رأی داده شده است مخصوص و مربوط به همان موضوع است رقم خرج با يك ترتیب منطقی مبلغی را که پارلمان رضایت بمصرف آن داده است تعیین مینماید خارج و علاوه از آن مبلغ هیچ پرداخت کننده وجهی صندوق خود را باز نخواهد نمود .

نه تنها رقم خرج عبارت از يك عدد عبور نکرده است بلکه دارای يك صفت و سمت اساسی است که باز يك عنوان مخصوص بنام اعتبار **Credit** میدهند کلمه اعتبار ما را مدت زمانی همطل خواهد نمود .

حال باید دید مقصود از اعتبار چیست ؟ نظامنامه ۱۸۶۲ م ۳۱

آنها توضیح نمیدهند بدون شبهه نظامنامه مذکور در خوانندگان خود
بیش از آنچه باید علم و اطلاعاتی فرض نموده و بدین مناسبت توضیح
کافی داده است. مهذا نظامنامه مزبور از اعتبارات چنین بیان
مینماید :

«وزراء نمیتوانند مسئولیت خودشان اضافه بر اعتباراتی که برای
هر يك از آنها شده است مخارجی نمایند» (ماده ۱۹) .

و نیز چنین میگوید : «اعتباراتی که برای مخارج هر دوره عمل
داده شده است نمیتوان به صرف پرداخت مخارج دوره عمل دیگری
رسانید» (ماده ۸) این دو ماده نظریاتی که سابقاً گفته شد تصدیق و
تثبیت مینماید باین معنی که ارقام تخصیصی مخارج بهمنی اعتبارات
از اجازدهای محدود سالیانه است که وزراء نمیتوانند از آن مبالغ تجاوز
نموده و نمی توانند از بودجه يك سال به بودجه سال دیگر انتقال
دهند اما این مطلب ولو این که مقصود را بفهماند توضیح علمی را
که ما محتاج آن هستیم نمیدهد این توضیح را بر حسب کلیه نظریات
سابقه میتوان بدون تفسیر بیشتری به ترتیب ذیل جمله بندی نمود :
«اعتبار عبارت از تخصیص مبالغ معین است که برای اجرای يك قسمت از مخارج
در بودجه مندرج است»

دو نوع اعتبار وجود دارد : اعتبارات محدود و اعتبارات نفع بینی
توضیح فوق بطور تساوی شامل هر دو فقره اعتبار میشود اجازدها و اصولاً
یارمان نسبت به تمام اعتبارات لازم و شرایط آنها تا يك اندازه یا يك دیگر
مختلف است چنان که شرح آنرا خواهیم داد .

اعتبارات نفع بینی آنهایی هستند که فقط در اجرای بودجه ممکن است
تعیین مبلغ صحیح آنها بشود ارقام قلمی این اعتبارات از نظر و پیش بینی

تهیه کنندگان بودجه دور است زیرا این ارقام مربوط به اعمالی است که انجام آنها بطور یقین و قطع شناخته نمیشود مگر در خانه دور عمل مثلاً حقوقی که به تحصیل داران مالیات های غیر مستقیم داده میشود مطابق یک تعرفه حساب میشود که آن تعرفه نسبت به عدد معاملات فرق حاصل مینماید مثلاً جمع مبلغ مخارج نتیجه معاملات آتیه است که بر طبق تعرفه باید معلوم شود.

آیا جمع این مبالغ چه خواهد بود؟ لایحه بودجه سعی در تقویم و تعیین این خرج را نموده ولی نسبت باین مسئله ممکن نیست پیشبینی های قطعی نماید چنانچه در آخر سال عدد معاملات آنیکه پیش بینی شده بود علاوه شده باشد تحصیلداران تمام حقوقیکه بر طبق تعرفه برای آنها همین شده است دریافت خواهند نمود.

اعتباری که ابتدای رأی داده شده است نمی تواند در حقیقت این حقوق تحصیل دار را محدود نماید بلکه فقط تضمین مخارجی را می نماید که نتیجه آن در موقع عمل و اجرا معلوم میشود چنانچه لازم باشد یک اعتبار اضافه خرج علاوه بر مآخذ تضمینی را تأمین خواهد نمود.

همینطور نسبت به جایزه نیکه برای سید ماهی داده میشود که از روی وزن چه مقدار ماهی به بنادر فراتسه وارد شده یا خارج شود و نسبت به اشخاصیکه به کشتی سوار میشوند لایحه بودجه تعیین اصول مسئله را نموده در ارقام تضمینی آنرا معلوم مینماید پس اعتبار بودجه هر اندازه باشد تمام برای ماهی که خارج و داخل میشود تمام اشخاصی که به کشتی سوار میشوند کمتر از آنچه قانون جایز برای آنها همین نموده حقوق خود را دریافت نخواهند داشت زیرا که باطمینان آن قانون است

که صاحبان کشتی چنین عملیاتی را برعهده میگیرند چنانچه نسبت باین امر لازم باشد اعتبار اولیه اضافه شود پارلمان مصوب آنرا نمیتواند مضایقه و انکار نماید.

همینطور نیز راجع به تقسیم منافع جرایم و قاچاق ضبط که بمأمورین مخصوص آن تخصیص داده شده است برای خریدن و نون نسبت به تهیه مقدار لازم اداره انحصار نسبت به مخارج حمل و نقل و معبوسین و غیره و غیره این نوع مخارج خواه بر طبق تعرفه های نظامنامه خواه موافق قوانین عمومی که تعهداتی را متضمن هستند مستقل از سایر خود را امده باین معنی و اجباراً تابع عملیات و امورات انجام یافته هستند پارلمان کاری جز تسلیم در مقابل این اعمال و مصوب آنها ندارد بدین معنی است رضایت و تصویب قبلی پارلمان نیز در این خصوص از جمله موازیم کار است زیرا هیچ خرجی در هر حال ممکن نیست پرداخته شود مگر اینکه قبلاً رأی در اعتبار آن داده شده باشد فقط در مواقع ضروری فوری قوه مجریه شخصاً بعنوان موقتی بعضی اعتبارات اضافی بر قرار نماید و ما جزئیات این مسئله را بهتر در فصل راجع به اعتبارات مذافی مذاقه خواهیم نمود.

اعتبارات محدود را همان امم خودش معین نموده که همیشه در خلاف اعتبارات تخمینی از محدود معینه مقرر از طرف پارلمان تجاوز نمینماید نظریات اینکه این اعتبارات برای مشاغل و امورات معینه داده شده است ارقام مسویه عبارت از حد اکثری است که مجلسین رضایت برای مصرف آن شغل داده اند در هیچ حالی دولت نمیتواند نه عهدی نموده و نه بگذارد که يك خرجی علاوه بر حد اکثر مسویه از طرف پارلمان بشود.

اعتبارات محدوده در بودجه نوشته میشوند برای کلیه حقوق اعضاء و مستخدمین ادارات و دوائر (پرسنل) برای مخارج دفتری برای مدد معاش و مصارف ملزومات مخارج مخفی مأهورت ها شرکت ها کارهای مربوط به تعمیرات ابنیه یا نگاهداری آنها امورات جدید و غیره در تمام این مراتب یک مبلغ همین که بطور قطعی مقرر گردیده به اختیار دولت گذارده میشود دولت بایستی خود در این اعتبار محدود راضی نموده و امور مربوطه را انجام دهد .

اینست در نوع اعتبار بابکه حالت و وضع بکلی مشخص از یکدیگر که تر کیب و تشکیل مندرجات بودجه مخارج را میدهد : اعتبارات تضمینی و اعتبارات محدوده .

بعلاوه برای اینکه بحالیه بطلب اصلی خود مراجعه نماییم یعنی مسئله تضمین صحیح مخارج باید فهمید چه اثری نسبت باین مطلب از تشخیص این دو نوع اعتبار حاصل میشود ؟ بنظر ما یک اثر اساسی زیرا راجع به هر یک از دو نوع اعتبار احتیاطات جداگانه بایستی جلوگیری از افراط و تفریط نمایند .

در خصوص اعتبارات تضمینی در حقیقت یک تمایل طبیعی تهیه کنندگان بودجه را و ادار همیشه است که آنچه ممکن است تضمینات کمتری تهیه و پیشنهاد نمایند در حالتیکه نسبت به اعتبارات محدوده برخلاف مایل به اغراقی گوی و زیاد نمودن ارقام هستند .

باین ترتیب در موقعیکه دولت اعتبارات محدوده را راجع به حقوق مستخدمین وزارت خانه ها مخارج دفتری ملزومات مدد معاش خرید کتب شرکت در بعضی موارد وجوه مخارج مخفی و غیره در بودجه درج مینماید خوب میدانند که غیر از مواد استثنائی باید خود را بهمان

مبالغ رأی داده شده در بودجه قانع نماید مثل اینکه بکنوع
مقاطع در میان است هر تقاضای اضافه نسبت باین نوع اعتبارات اقداماتی
را متضمن دلایل مشبته لازم و اشکالات و هوایمی در آن میشود که بالاخره
شاید به راه مسئله منجر گردد.

پس دولت از ابتدا مایل و مترصد است باین ده بکک رقم
بزرگی مطالبه و تقاضا نماید نظر باین ترتیب مقاماتی که مأمور کنترل و
مدافعه در لایحه بودجه هستند بایستی از ابتدا تدابیری در مقابل این
تقاضاهای فوق العاده اتخاذ نموده و تجسس و تحقیق لازمه را نمایند
که آیا این ارقام زیاد بوده و آیا موقع آن نسبت که آنها را دسر
نمایند.

اعتبارات تخمینی به تمام جهات یکک وضعیت مخالفی را ایجاد
مینماید عدم کفایت اعتبارات آنها عمره کمتر محل توجه ادارات میشود
مثلاً چنانچه در فصل رجوهانی که به تحصیلداران دفتری باید
پرداخت چنانکه شاید و باید اعتبار داده نشده محقق است که بکک تخمین
اعتبارات اضافی در آتیه عدم کفایت آن رجوه را تکمیل مینماید چنانچه
مخارج معاشه مقررین کمتر از مبالغ لازمه تخمین شده است بایستی
از راه نیک رأی قوی العاده پرداخت آن مخارج را تأمین نماید اگر تهیه
و خرید نون در مدعت جریان مال دسر حاصل نماید معین است که
بکک اعتبار جدیدی ندارد آن دسر را خواهد نمود تا این ده مصرف این
اداره دچار اشکال شود چنانچه ارزانی و علوفه در مدت سال گران تر از
مبالغی شود که پیش بینی شده بود بکک اعتبار اضافه ناچار است فوراً
اعماله اشخاص و حیوانات را دسر نماید

چه چیز بزرگ را بکک روز حمت و بکک دین باین نوع مخارج را

کمتر از لزوم تضمین نمایند؟ يك علامت يك سر زش ؟ علاوه بعد از وقوع امر و وجود اسناد لازم چه قدر اثبات این مسئله سهل است خصوصاً در موقعی که هنوز حکومت در بد اقتدار آن وزرا بوده و دوستانی برای خود نگاهداری نموده اند که با تمام اطلاعات موافقت داشته و صدیق همان مبالغی را میسوده اند که در موقع تهیه بودجه پیشنهاد شده است حتی پیشنهاد چنین مبالغ در آنوقت تا يك درجه از روی اجبار بلکه اغراق کوئی هم شده است کمیسیون های بودجه که عقید و مواظب انجام وظایف خود هستند چشم ها را نسبت باین نوع اعتبارات کاملاً باز نموده و از روی تجربه تمایل دولت را در این موضوع کاملاً مسبوق هستند .

کمیسیون های بودجه میدانند باید در سند تجسس بوده و بفهمند که در پس پرده عدم کفایت تقاضای اولی خیالات دیگری برای مطالبه وجوهات اضافه در آئیه مخفی نشده باشند باین مناسبت ارقام معاملات دولتی از نتایج عملیات سنوات قبل و همچنین ارقام سه جزیره را با عملیات احتمالی سه آئیه نزدیک نموده و این نکته را سنجیده و محل نظر قرار میدهند که آیا موقع آن نیست که میزان اعتبار تقاضا شد را اضافه نمایند خوب دیده میشود در اینجا امر بکلی برخلاف ترتیبی است که در مورد اعتبارات محدود رفتار میشود زیرا نسبت باعتبارات محدود یارلمان لاینقطع سعی در کسر و سرفه جوئی آنها مینماید اینجا یعنی نسبت به اعتبارات تخمینی اقتصاد و سرفه جوئی يك امر غلطی است که بودجه را به يك موازنه گول زنده ختم مینماید .

این سرفه جوئی های غلط در تمام از مننه يك زخم و جراحتی در ای بودجهها بوده اند .

وزیر مالیه در سنه ۱۸۷۶ میگفت * باید صرفه جوئیها را از یکدیگر تشخیص داد دو نوع صرفه جوئی وجود دارد: اولی از حذف و قطع يك عملی حاصل میشود آنرا میتوان يك اقتصاد حقیقی تصور نمود قسم دوم آنست که فلان خرج بعین آن کمی تخمین شده است . . . قیمت گوشت برای از ذاق جنگی چون دفته تا از طرف کمیسیون از مبلغ ۳۹۰ فرانك به ۳۱۰ فرانك كسر گردید فوراً در روی كاغذ چهارده ملیون بودجه صرفه جوئی تصور میشد * اما - وزیر میگوید حقیقتاً يك صرفه جوئی چهارده ملیون فرانك شده است ؟ در این طور نیست بلکه تخمین نموده اند که شاید تخمین دیگری به ۱۰۰ ثقیقت نزدیکتر باشد - عملیات آبی آن را بما خواهد فهمانید . . . نیزی که هست نمیتوان گفت در حقیقت يك صرفه جوئی شده است * (جلسه ۱۶ دسامبر ۱۸۷۶) .

در واقع وقتیکه به نتایج چاره ایذیر این صرفه جوئیهای غلط دچار شده یعنی ناچار به تصویب اعتبارات اضافه میشوند مجاسین حقیقت این مسائل را درك مینمایند عدم رعایت آنها به امتراض غیر موقع تفسیر میشود .

* اینها کسره های دروغی هستند . . . این چنین تریبائی باید بکلی از قوانین مالیه دور و مترول شود . . . در امت در حقیقت در آخر دوره عمل از سنا مطالبه اسافغانی نسبت به مخارج مقررین جایزه به صید بحری و سایر اعتبارات تخمینی مینمود اعتبارات ۸۰ پیتی نیجهای ابتدائی آن در تحت مذاکره قرار داده شده و از میزان مبلغ عادی کسر شده بود (جلسه ۲۵ دسامبر ۱۸۸۷) .

این اتهامات و اثتراضات بعد از وقوع وقوع حاصل نمینموند و چنانچه

کمیسیون‌های بودجه از ابتدا اعتبارات تخمینی را در حدود صحیحه خود گذارده بودند چنانکه کمیسیون بودجه ۱۸۹۰ جرئت بخرج داد و همینکار را نموده است.

خلاصه سهی و تجسس نمودن در مصرفه جوئیهای حقیقی قابل عمل در اعتبارات محدوده در مقدار برخلاف نسبت به صرفه جوئیهای گول زاننده که ظاهر اعتبارات تخمینی را کسر مینماید اینست تقریباً فقط قواعدی که نسبت به تخمین مخارج قابل مذاقه و ملاحظه است چنانکه در ابتدا هم گفتیم این قواعد در واقع عبارت از دستور العملها و تصایح خوبی هستند و اساس یک ترتیب قطعی و مرتبیرا همانطور که در مورد عبارات ممکن بوده عمل قرار داده شود تشکیل میدهند.

خرج در حقیقت عبارت از عملی بوده و بعدا هم همیشه عبارت از عملی خواهد بود که کم یا زیاد بدستخواه اشخاصیکه آن وجوه را مصرف مینمایند انجام میشود آیا هیچوقت شخص موفق میشود که تخمین مخارج قطعی یک معمار را بدست بیاورد؟ آیا میتوان هیچوقت قبلا قیمت یک کاریکه با دست باید درست شد قطعاً معلوم نمود؟ همینطور کمیسیون‌های بودجه خوب میتوانند نقشه‌های ابتدائی و قبلی را ترسیم نمایند ولی آنها هرگز نمیتوانند دولت را به یک مصرفه جوئی مجبور نمایند در صورتیکه خود دولت هایل و رانغب بچنین عملی نباشد اقتدار پارلمانی اگر چه در یک کیسه‌های پول را محکم به بندد مهندامیزان مخارج همیشه در یک دامنه وسیعی متعلق و مربوط به قوه مجریه است که آن وجوهات را بکار انداخته و مصرف مینماید پارلمان همیشه باید اطمینان بدولت داشته باشد:

اساس مسئله اینست که اطمینان و اعتمادهای خوب داشته و کارها

داشته باشد اسلح مسئله این است که اطمینان بر اعتماد بدست های خود داشته و کارهای اشخاص یا کدامین را گذار شود .

ما همین شدیم که چه اشخاصی بودجه را تهیه نموده و چه وقت بودجه تهیه میشود نسبت به مسئله سوم که آیا چگونه بودجه تهیه شده است ؟ قواعدی را که مربوط به تخمین عایدات و مخارج عمومی بود بنظر قارین گرام رسانیدیم چیزیکه باقی میماند آنست که از شکل و ترتیب خود بودجه هم صحبت نمائیم راجع بدانموضوع دراموال آئیه بحث خواهیم کرد .

فصل هشتم

حجم لایحه بودجه - مخارج و عایدات بودجه هادی

نشریه حجم لایحه بودجه -

۱ - مقدمه در اسباب موجب، تالیف مقدمه اسباب موجب توسط وزیر مانیه مطالب عده اینکه عاده در آن مقدمه ذکر میشود .

۲ - متن لایحه قانونی تقسیم لایحه به شش اصل

۳ - اصل اول راجع به بودجه معمولی - توضیح بودجه معمولی

۴ - مخارج قبل از عایدات در بودجه ملکنی نوشته میشود دلایل

این مقدمه مباحث در این موضوع در سنه ۱۸۴۹ دلایل معمولیه که برای مقدم عایدات بیان شده است

۵ - شرح مخارج که بطور معمول و به ترتیب وزارتخانه در صورت

ضمیمه اله مندرج است و به تفصیلات منطقی اهمیت اصول مخارج و دجه فرانسه

۶ - عایدات معمولی و عادی : مالیات های مستقیم غالباً از این طریق

اواسط يك قانون قبلاً خارج میشود اجازه اخلالیات مندرجه در صورت تب تصویب هر يك از منابع عایدات مندرجه در صورت تب تصویب عادی های جدید عایداتیکه در ۱۸۸۶ برقرار شده است مدانه و مراجعه بهر يك از قسمت ها شرح وصول عایداتیکه توسط ادارات مختلفه مالی اخذ میشود راجع به بودجه های عادی ممالک خارجه در آئینه مطالبه و مدانه خواهد گردید .

شکل خارجی لایحه بودجه ملکنت فرانسه عبارت از يك حجم ششگانه بودگی است که عدد صفحات آن از ابتدای قرن حاضر هر ساله بی نهایت افزوده شده است چنانچه به پیوسته این مبالغ در يك کتاب مراجعه شود صحت این مشاهده ثابت و به اهمیت رو افزون آنها و وسط و از دیلا ارتقاءیکه در آن بودجه ها

یازمانی حاصل شود هر برده میشود . در انگلستان با وجود توسعه ادوات صنعت
بودجه عباو بکم فرق حاصل نموده است . همیشه بودجه عبارات از کتاب های
مکوچکی است که بهر وقت در جیب میتوان جای داد . اما چه شخص مسکن
است فکر آرا بنماید که بودجه فرانسه را در جیب خود بگذارد + بزسدت میتوان
چنین برده در هم و برهم یعنی صفحات بودجه ارالسه را مطالعه و در آن تجر
مطلبی را نمود ظاهر بودجه چیزی جالب دقت ندارد بایستی در باطن مجلدمل برود
نقوذ نموده و تشریح آرا نمود . سه تقسیم عمده اساسی هیئت جامعه بودجه را
تشکیل میدهد : اول مقدمه اسباب موجهه - دوم عتی لایحه قانونی - سوم
اسناد عمومی شبیهه .

پد اول - مقدمه - بیان اسباب موجهه

تالیف بیان اسباب موجهه در مقدمه بودجه چنانکه خاطر قارئین
مستحق است اساس یکی از امتیازاتی است که هر یوط و متصد بمقام
وزیر مالیه یعنی یکی از صفات مجزه و تفرق او شمرده میشود پس از
آنکه وزیر مالیه لوایح بودجه همکاران خود را مرکز پست داده و بودجه
عمومی مملکتی را تشکیل و ترتیب میدهد دلایل مربوط به تهیه بودجه
را در يك دیباچه بیکه خود او به نهائی تألیف مینماید بیان نموده و
پس از آن مجموعه عملیات خود را به هیئت رئیس مجلس شورای ملی
پیشنهاد میدارد بیان اسباب موجهه در حقیقت بهر اه دیباچه و مقدمه
لایحه بودجه است .

عموماً مطالب مختلفه بیکه در مقدمه بودجه ذکر میشود عبارت

از مسائل ذیل است .

ابتدا وزیر مالیه نظری به عواید عمومی انداخته نرقی یا نازل

ثروت مملکتی را بر طبق احصائیه ها و نظریات شخصی خود ثابت مینماید. مالیه مملکت روابط خیلی نزدیکی با معاملات تجارتمی و صنعتی عالی دارد و لازم است که در ابتدا این دو موضوع نیز مورد بحث بشود.

وزیر مالیه در درجه دوم اطلاعاتی از وضعیت دوره های عمل قبل که هنوز لایحه قانونی تفریق بودجه محاسبات آنرا تمام و تسویه نه اموده و نیز راجع به دوره عمل حاضره بیان مینماید.

پس از آن مراجعه به حالت و وضع خزانه مملکت اموده رقم استقراض جاری میزان عملیات خزانه و معاملات دوائر مختلفه را نیز از نظر گذرانیده و همچنین وسائل مختلفه خزانه داری که برای اطمینان از اجرا را اعمال صحیح عایدات و مخارج در نظر گرفته شده است توضیح میدهند.

همینکه از این اصول مقدماتی خلاص شود وزیر مالیه داخل در جزئیات پیش بینی های دوره عمل آینده میگردد؛ این موضوع نقطه اساسی و وسیع ترین و مهم ترین کارهای او است ما این موضوع را بزودی تعقیب نموده و در فصل سابق نیز قبلا راجع به مطلب نخستین صحیح عایدات و مخارج بحث گردید موازنه آخری بودجه نتیجه حساب های وزیر مالیه است و در حسب اوضاع حاضره وزیر زمین مصرف فاضل عایدات را اموده یا برعکس وسائلی را برای پر نمودن کسر بودجه که جدوجهد های وزیر قادر به رفع آن نبوده است بیان میدارد.

بالاخره تقریباً همیشه برای تکمیل قوانین مالیه بودجه بکثر تریبات علاوه و اضافه ستارش و تأکید شده است هیچ قانونی وزیر مالیه امر و دستور نداده است که این تقسیمات را مرعی و منظور دارد ولی علاوه

فالباً بواسطه قوای طبیعی خود مقدمه بودجه بیان عمل این مطالب را با همین ترتیب یا ترتیب دیگری شامل است .

۳ . متن لایحه قانون مالیه

بیان مقدمه در اسباب موجبه طبعاً به متن لایحه قانون بودجه منتهی میشود که آن مقدمه قبول آنرا پیشنهاد نموده است . لایحه قانون تعیین کنند بودجه عمومی مخارج و عایدات دوره عمل .

این متن بودجه مثل متن قوانین ترتیب داده شده و مرکب از (اصول) و مواد است .

اصول عبارت از تقسیمات عمده بودجه و هر اصل نیز دارای تکمیل کم‌رزیادی از مواد است . تا این سنوآت اخیراً مواد لایحه قانونی بودجه بهشش اصل ذیل منقسم میشده است .

اصل اول بودجه معمولی

۲ - دوم - بودجه مخارج از منابع عایدات فوق‌العاده

۳ - سوم - بودجه مخارج از منابع عایدات مخصوصه

۴ - چهارم - بودجه های تنهیمه که برای رعایت ترتیب به بودجه

عمومی متصل میشود .

اصل پنجم - شعب مخصوصه خزانه

اصل ششم - وسایل ادارات یا مشاغل و ترتیبات مختلفه

پس از حذف و انتقای بودجه از منابع عایدات فوق‌العاده قوانین

مالیه از ۱۸۹۶ و ۱۸۹۲ تا شری از این موضوع تنموده و فقط شامل

پنج اصل است .

* ۳ - بودجه معمولی و توضیح آن

چنانکه قبلاً هم مطلب را گفته‌ایم: اصل اول که عبارت از بودجه معمولی است فقط شامل ادارات و مشاغلی است که مربوط به اوضاع طبیعی و عادی مملکت است.

پس قاعده بودجه معمولی باید فقط بودجه اموری باشد که در مملکت وجود داشته زیرا بنظر این مسئله قبول شدنی نیست که دولت غیر از اموری که عاده مربوط باو است به کارهای دیگری نیز که خارج از صلاحیت او می باشد دخالت نموده و انجام آنها را نیز عهده گیرد در حقیقت اغلبی از ممالک نیز غیر از بودجه معمولی بودجه دیگری را تشخیص داده و در فراسه هم بودجه‌های فوق‌العاده ضمیمه و از منافع عایدات مخصوصه عبارت از مطالب غیر لازم بوده و باعث امور اضافه و غیر ضروری شده‌اند.

اما این مطلب را اشکال خواهند نمود که آیا ممکن است صاحبان فهرست و مجموعه اموری که داخل در صلاحیت و وظایف طبیعی و عادی دولت است تعیین نموده و بر طبق اصول مذکوره در فوق بودجه معمولی را ترتیب داد؟ خوشبختانه مسئله را اینطور ایراد ننموده‌اند و الا غیر قابل حل میگردید زیرا که هیچ ترتیبی ممکن نیست بیک طرز قطعی اختلافات و اشکالاتی که در موضوع صلاحیت و وظایف عادی دولت شده است قطع و فصل نماید پس بطور سهل و ساده میتوان گفت امور عمومی که از طرف خود تهیه کنندگان بودجه قابل قبول بوده و ممکن باشد که داخل در وظایف و صلاحیت عادی دولت بشود در بودجه معمولی

مرتب گردیده و تنظیم میشود چنانچه مسئله همینطور محدود شود این قاعده بنظر اسباب اشکالاتی نگردیده و ما را بلا فاصله به همین توضیح ذیل موفق میشد: * بودجه معمولی تعیین انجام خدماتی را می نماید که داخل در صلاحیت و وظایف عادی دولت است * .

اینست موضوعی که بودجه معمولی باید دارا بوده و در خیال تهیه کنندگان بودجه در فرانسه نیز وجود دارد .

در موقعی که در سنه ۱۸۶۲ بودجه فوق العاده از بودجه معمولی جدا شده خبر کمیسیون مجلس نمایندگان ملی توضیح بودجه معمولی را اینطور داد :

* اعتبارات بودجه معمولی بایستی تهیه خدمات اجباری و دائمی را نموده پرداخت قرض و اجرای قوانین و عدالت دریافت عایدات و دفاع مملکت را تأمین نماید * (رپورت کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۸۶۳ ۳ ژوئن ۱۸۶۲) کلمات * خدمات و مشاغل اجباری و دائمی * که از طرف * خبر کمیسیون در ۱۸۶۲ گفته شده است و پس از آن هم اغلب تکرار شده تقریباً بمعنای کلمات * صلاحیت و وظایف عادی مملکت * هستند .

۴ - ع . تقدم مخارج نسبت به عایدات در بودجه

مملکتی . مباحثه در سنه ۱۸۴۹

سابقاً قانون مالی . يك اصل مخصوص برای مخارج و يك اصل دیگری نیز برای عایدات در بودجه معمولی تخصیص می نمود از سنه

۱۸۸۹ هیئت جامعه مواد بودجه معمولی در بحث بنگه اصل واقع و فقط پاراگرافهایی مخارج را از عایدات تجزیه نموده امروزه نیز مثل سابق مخارج در ابتدا نوشته شده و عایدات در قسمت دوم شرح داده میشود .

این مقدمه مخارج یکی از اصول اساسی محاسبات عمومی است که از ابتدا دلایل و جهات آن نیز لازم است تجسس شود . بجهت جهت دولت ابتدا شروع از تخمین مخارج خود نموده در صورتی که مشخص برعکس این ترتیب رفتار مینمایند بک پندر خانواده در حقیقت ابتدا منافع خود را تعیین نموده و فقط پس از تعیین عواید مسارف آرا معلوم میدارد اگر غیر از این ترتیب بنماید خود را بهخطر کسر عمل انداخته یا اینکه سرمایه خود را مصرف مینماید .

مملکت نیز چنانچه فقط از منافع املاک و خالصه جات خود زائدگانی می نمود ممکن بود همین ترتیب را معمول دارد ولی از مدت زمانی عایدی خالصه جات خصوصاً در فرانسه قسمت مختصری از بودجه را تشکیل داده زیرا مالیات ها تقریباً محل کلیه مخارج را تأمین مینماید .

بعلاوه از مالیات هایکه مبلغ ثابتی بطور قطع بدولت عاید نمیکرد بلکه آنچه لازم بشود تا حدی که بر این مالیات دهندگان امکان داشته باشد نسبت به مخارج مملکتی از این طریق تهیه رجه مینمایند در این صورت نمیتوان باشد شروع از میزان مبلغ مالیات ها نمود زیرا این میزان غیر معین و مربوط به میل و اراده دولت است . دولت از جیب سایرین اخذ وجه مینماید در صورتیکه برای اشخاص چنین ترتیبی مفذود نیست این حق و امتیاز دولت را همچود مینماید که ابتدا مبلغی را که لازم

دارد تعیین نموده تا اینکه پس از اطلاع از احتیاجات آن فدا کاری را
 را که از ملت بالاخره تقاضا و مطالبه خواهد نمود قطعاً معلوم نماید
 * مخارج است که سبب تعیین و میزان و تصدیق و تثبیت عایدات
 میشود * (پان سیو Passy وزیر مالیه در ژانویه ۱۸۴۹ در
 مجلس ملی) .

در این جلسه ۳۹ ژانویه ۱۸۴۹ مطالبی که مفصلاً مورد بحث
 گردید مخالفین اصلی که از طرف وزیر مالیه اتخاذ شده بود دلایل ذیل
 را بیان مینمودند * «سیو Billaut میگفت : من تقاضا میکنم که بطور
 استثنای نسبت به عایدات میزان معینی را در حدود امکان در مقابل
 مجلس و دولت بگذارند برای اینکه این میزان معین لزوماً تأثیر خود
 را در مذاکرات راجع به مخارج نماید * تا این طرز اعضاء مخالف در
 مجلس در سه ۱۸۴۹ مدعی بودند که یک حد امکان و تدبیری
 نسبت به عوارض و مالیاتها موجود در آن حد بمیران خود رسیده بلکه
 از مآخذ هم گذشته و اضافه تر شده است موافق عقیده آنها میبایستی
 ابتدا بودجه عایدات را جداگانه مذاقه و مراجعه نموده تا این که
 مالیات دهندگان از سنگینی بلزله مالیات اضافه در طاقت آنها خلاص
 شوند . همین که بودجه عایدات میزان صحیح و حقیقی مقرر گردید
 وزراء ممکن است سرفه چوئی های کافی برای حفظ موازنه جمیع مخارج
 بودجه نمایند .

وزیر مالیه امور خواهد بود که بوسیله مخارج را به تناسب
 بودجه عایدات مراب نماید * این بود متن پیشنهادی که از طرف
 «سیو Billaut و «سیو Stourm مذاقه شده و «سیو Passy مخالفت
 می نماید .

این فاسقه که قسمت عمده مبنی بر نظر سیاسی است یک تصور غلط است زیرا حدی نسبت به مالیات نمیتوان گذارد و اگر ممکن شود حدی تصور نمود بقدری آن حد دور است که هیچکس نمیتواند آنرا تعیین نماید.

دبانه تاریخ مالیه فرانسه بخوبی این مسئله را ثابت نموده است که یک میلیارد و نیم تخمیناً بودجه ۱۸۴۹ اساس یک سدشرف قابل عبور را تشکیل نمیداده است چون که حد اکثری در مالیاتها معلوم نیست پس دایستی یک قاعده دیگری خارج از آنها نجسس نمود و آن عبارت از مخارج است یعنی احتیاجات عمومی است که فقط بااعت تعیین میزان مالیات میشود دیوات ابتدا وجوهائی که برای اولایم است معین و محدود نموده مالیات دهندگان آن وجه را خواهند پرداخت.

ما نیز بطوریکه در لایحه بودجه مشروح است ابتدا از مخارج شروع مینمائیم.

* ۵ - شرح مخارج مؤثر چه در بودجه معمولی

هر خرجی متعلق بیک وزارت خانه است مخارجی بدون وزارت خانه وجود ندارد وزیر بودن کم یا بیش مأمور خرج بودن است ده بازده با دوازده وزارت خانه موافق سنوات درماین خود تمام مخارج بودجه مملکتی را تقسیم مینمایند سهم مخارج هر یک از وزارت خانه ها در بیک صورت معین شده و ضمیمه ماده اول لایحه قانونی میشود که آن لایحه قانونی بمالیه سهم هر وزارت خانه را به قسمت های کوچکتری تقسیم مینماید و اسم آن تقسیمات را فصول میگزارند ما بزودی مطالبه خواهیم نمود که تخصیصات آراء بودجه چگونه نسبت به فصول اجرا

می شود.

همان ماده اول در متن خود درجه بندی دیگری را نموده و در آن درجه بندی مخارج با یکدیگر نزدیک خلاصه تر و موجبه نری به پنج اصل ذیل منقسم میشود:

اول دیون عمومی

دویم - اقتدارات عمومی

سوم - ادارات عمومی و وزارتخانهها

چهارم مخارج اداره و مخارج وصول و عصارف بهر برداری

تحصیل عواید عمومی.

پنجم - استرداد وجوه لایه و ولای و جایزه

این پنج قسمتی که بطور خلاصه از نظر گذرانندیم از نقطه نظر با یکدیگر اختلاف دارند.

دیون عمومی و ادارات عمومی و وزارتخانهها اهمیت درجه اولی را دارا بوده و با یکدیگر تقریباً کلیه بودجه را تشکیل می دهند.

سه قسم فروش مملکتی در نصرت اسم دیون عمومی مندرج است:

- (۱) استقرار نایب خانه یعنی منافع سه درصد و چهاردهیم درصد
- (۲) استقرار منوعه و قتی بهر مدتی یا سالانه که شامل نفع ۳۳ درصد بطور استهلاک اصل و فرع سهام قرضه سهام نمیدی و اسناد خزانه بهر عده‌هایی نام با زیاد و قروضه به شرکت‌هایی مختلفه که سالیانه قسمتی از اصل و فرع آن داده میشود.

(۳) استقرار منعماد الحیوه که حقوقی تقاعدی نمود نظامی و غیر

نظامی قسمت عمده آنرا تشکیل میدهند جمع این سه قسمت از دیون عمومی بالغ به ۲۸۴۰۰۰۰۰۰ فرانک است.

ادارات عمومی وزارتخانه ها که در لایحه بودجه ۱۸۹۲ بمبلغ يك ميليارد و ۵۵۶ ميليون اوخته شده بود عبارت از مشاطلی است که چرخه اشین سنگینی را که نام او دولت است بکار میبندازند دولت حقیقه وظایف و تکالیف خود را انجام نمیدهد مگر بوسیله این يك ميليارد و نیم اعتبار تمام تقسیمات دیگر بودجه راجع به نگاهداری خود آن قسمت ها یا پرداخت مخارج گذشته است.

مخارج اداره وصول پس از آن قسمت شامل درجه اهمیت میشود چنانکه گفتم این مخارج مربوط به نگاهداری و اداره است که مالیات ها بخودی خود و به نهائی وصول نشده و بایشی آنرا از جیب مالیات دهندگان بیرون آورده و به صندوق های خزانه مملکت وارد نمود این مخارج که بطور موجب و مند معاش های مختلفه پیش از یکصد و پانزده ملیون لازم دارد به تناسب عایداتی که داخل خزانه میشود عبارت از چهار درصد تخمیناً خواهد بود در هر چه سوم و چو هیکه بایده استرداد شود قرار میگردد : لاوصولی ها و جایزه ها که بمیزان ۲۱۰۳۵۰۰۰ بالغ است این مخارجی است که مرتباً وقوع حاصل نموده و یا اینکه از وصول مالیات ها کسر عمل حاصل میشود. مثلاً بعضی عوارض غیر مستقیم در خلاف قاعده در باقی شده آن مبلغ را خواه موقتاً خواه پس از محاکمه صاحب مطلب که بار طام شده است استرداد مینمایند بعضی از مالیات ها لاوصول میماند بدون اینکه خطائی از طرف تحصیلدار و مأمور مالیه شده باشد خزانه آن ضرر را ناچار است متحمل شود بعضی از محصولات که قبلاً عوارضی از آن دریافت شد و بعد از مملکت بخارج فرستاده میشود میزان حقوقی که قبلاً گرفته شده در موقع خروج

باو استرداد میشود Drowbaet نسبت به محصولات دیگری فقط برای خروج از مملکت جایزه هائی داده میشود (از قرار معلوم جایزه خروج فقط درباره مایه هائیکه روغن آن گرفته میشود داده میشود) یا اینکه دولت باشخصیکه محق هستند از رجوعیکه داخل صندوق خزانه به حساب آنها شده است مبلغی استرداد مینمایند (از قبیل وجود جرائم قاچاقی که تماماً داخل صندوق دولت شده و پس از آن مطابق نظامنامه ها باشخص مربوطه سهم داده میشود) .

بلاخره ۱۳۰۹۴۰۰۰ فرانک به اقتدارات عمومی تخصیص داده شده است این مخارج عبارت از حقوق و مدد معاش رئیس جمهوری اعضاء مجلس سنا و نمایندگان ملی و مخارج تأسیسات عمده دولتی است و از این محل است که جمهوریت صرفه جوئی و اقتضاد بودجه درباری را نموده است .

پنج قسمتیکه باین ترتیب در متن ماده اول لایحه بودجه مندرج و عبارت از مخارج بودجه معمولی است جمع آن به میزان ۲۲۹۷۸۲۵۵۲۵ فرانک بالغ است .

۶ - شرح عایدات مندرجه در بودجه معمولی

هذین عایدات در لایحه عمومی بودجه بودن مالیات های مستقیم در اولین نظر ثابت میشود در حقیقت چون مالیات های مستقیم نمیتوانند تأخیرات عادی ده راجع به رأی دادن قانون صلیبه معمول است متحمل شوند مثل اشخاصی جدول قبلا را بخرد در ایبموده و عبور نموده اند مثلا نسبت به سنه ۱۸۹۱ چنانچه مالیات های مستقیم میباشد تا ۶۶ دسامبر ۱۸۹۰ تاریخ رأی قانون عمومی بودجه اقتدار داشتند . و سوال آن

مالیات هاب و وقوع عمل اجرا گذارده نمیشد مگر چهار یا پنج ماه بعد از اول ژانویه حقیقه يك چنین مدت مهلتی اولاً برای انجمن های ایالتی و ویالتی لازم است تا اینکه سهام این مالیات ها را تقسیم و همچنین نیز برای مأمورین مالیات های مزبور تا اینکه جزء جمع های خود را تکمیل نمایند باین مناسبت پارلمان خود را مجبور میبندد که اقلاً در ماه ژوئیه مالیات های مستقیم را بوسیله يك قانون مخصوصی تصویب نموده و از لایحه عمومی بوجه جدا نمایند و باین جهت است که در هیئت جامعه عایدات که فعلاً در آن موضوع بحث خواهیم نمود مالیات های مستقیم منظور نیست.

دریافت مالیات ها و عواید عمومی به يك ترتیب و طرز کلی مطابق متن ذیل لایحه قانونی اجازه داده میشود: « برای سنه ۱۰۰۰ مطابق قوانین موجوده نسبت بمنافع مملکتی دریافت (عوارض و مالیات های مختلفه فواید و عواید بیکه در صورت ضمیمه قانون حاضره است مداومت خواهد گردید »

اینصورت اولیکه قانون مالیه بآن رجوع مینماید عبارت از فهرست تمام عایداتی است که برای دولت وصول میشود بدون اینکه جمع آن معلوم یا يك رقم تعیینی در آن اوشته شده باشد و فقط صورت ساحه از اسمای مختلفه و بوجه دریافت شدنی است و برای اینصورت تاریخ قوانین اصلی فقط تعیین شده است چنانچه اسمای و جوهان وصولی مالیات های مستقیم را حساب امائیم (اسامی که در قانون قبل راجع بخود آن مالیات ها مخصوصاً مندرج است) عده اجازه هائیکه نسبت به عایدات داده میشود متجاوز یکصد و هشتاد عدد است هر اوع مالیات و عوارضی اسماً به رأی پارلمان را گذار میشود و خارج از این فهرست دریافت هر

و وجهی برخلاف قانون است .

از این موضوع است که حقوق نمایندگان مملکت نسبت به اصول و تصدیق مالیات ثابت شده است اما اجزای در یافتن و تطبیق تعیین اسمی کافی از انجام مقصود نیست چنانکه در فصل هفتم اسرار فوق العاده در تعیین تخمینات صحیحه نموده ایم و پس از ماده يك با ماده دیگری از لایحه قانونی مالیات ارقام تخمینی را به فهرست اسمی قبل علاوه مینمایند : طرق و وسایل عادی قابل عمل نسبت به مخارج معمولی بودجه دوره عمل ۱۸۹۰ مطابق صورت ضمیمه قانون حاضر زمین شده و جمع آن بمبلغ ۴۱۳۳ + ۱۸۴۰ فرآنك بالغ است بنا بر این صورت ضمیمه ثبکه ماده مزبوره اشاره مینماید يك به يك سیاهه عواید عمومی را شرح داده و تخمین هر يك از آنها را معلوم نموده و بالاخره به جمع کل بودجه عایدات هندی میگردد طبقه بندی ذیل در آن صورت قبول شده است :

- ۱ اول - مالیات های مستقیم .
  - ۲ دوم - مالیات های غیر مستقیم .
  - ۳ سوم - منافع انحصارات و کارهای صنعتی متعلق به دولت .
  - ۴ چهارم - محصول و عواید خالصه جلت دولتی .
  - ۵ پنجم - فوائد مختلفه بودجه .
  - ۶ ششم - منافع عایدی استثنائی با فوق العاده .
  - ۷ هفتم - عایدات از نقطه نظر مرتب و نظایر آن .
- مالیات های مستقیم که در ابتدای صورت منظور است شامل مالیات های اراضی در و پنجره سرانه و اثاثیه و مالیات های اسنف و

عوارضیکه شبیه به مالیات های مستقیم است (از قبیل مالیات از عواید موقوفات معادن و بیلیارد (بگ نوع بنزی است) کانسکه ها اسب و غیره) عواید این مالیات ها که ۴۷۲ میلیون است عبارت از وجوهات عمومی است که متعلق به احتیاجات دولتی است سدی چند های اضافه (Les centimes additionels) که برای ایالات و ولایات تخصیص داده شده است در بودجه منافع مخصوصه عایدات قدری بمد مطالبه خواهد گردید

مالیات ها ر عواید غیر مستقیم چهار مقابل مالیات های مستقیم است وصول مالیات ها مربوط به سه اداره بزرگه است : اداره ثبت اسناد و تمهر - اداره گمرکات و اداره مالیات های غیر مستقیم و منافع انحصارات و کارهای صنعتی ، که برای اولین دفعه در سنه ۱۸۸۷ از عواید غیر مستقیم مجزی گردید ، مشکله مالیاتی را دارا نیستند این منافع عبارت از قیمت مال التجاره فروخته شده یا مزدیکه خدمت انجام شده است ، (بیان مقدمه در ۱۶ مارس ۱۸۸۶) مال التجاره هاییکه در اینجا ذکر شده ، مقصود از نونون باروت و کبریت و خدمات انجام شده شامل حمل و نقل کاغذ ها و مخابره تلگرافات است منافع خرج در گرفته آنها بمیزان ۶۱۹۵۲۳۰۰۰ فرانک میرسید .

محصولر عواید خالصه جات دولتی بیش از مبلغ ۴۴۷۱۴۰۰۰ فرانک نبوده و از این میزان ۲۷ میلیون متعلق به عواید جنگلها است بقیه مخصوصاً از فروش اشیاء اتانیه منافع املاک متعلق بدولت و بعضی نقل و انتقالات اراضی و خاله است .

در قسمت عواید متفرقه بودجه (۲۶۰۳۰۰۰۰ فرانک) بکک عده زیادی از منافع کوچکی است که سزاوار طبقه بندی مخصوصی

نیست از آن قبیل هستند عوارضی که از اختراعات انحصاری اخذ میشود
 مناقصه که از صندوق امانات حاصل میشود قیمت کارهایی که مقصود از
 مجلس خانه ها انجام مینمایند مخارج نظارت و مواظبت راه های آهن
 که کمرانی ها استرداد مینمایند میزان خرج در ارفقه فروش مطبوعاتی
 که دولت تهیه مینماید قیمت سلامت های امتیازات زراعتی و غیره .
 ما از منابع عایدات استثنائی * یا فوق العاده * صحبتی نخواهیم

نمود در سنه ۱۸۸۹ این عایدات دارای اهمیت مخصوصی بودند
 ۱۳۲۸۶۰۰۰ فرانک و جهت آن مربوط به عایدات علاوه از
 مأخذی بود که از محل نمایندگان عمومی پیش پیشی شده بود در سنه
 ۱۸۹۰ عایدات مزبور ۷۶۰۰۰۰ فرانک انزال نمود در صورتیکه برای
 سنه ۱۸۹۱ بواسطه بقیه وجه استقراض که بودجه باین قسمت مربوط
 نموده بود عایدات فوق العاده به ۲۷۱۷۵۰۰۰ فرانک بالغ گردید در
 سنه ۱۸۹۲ میزان این قسمت بمبلغ ۱۱۵۵۰۰۰۰ فرانک رسیده و
 این مبلغ از تفریق مصاصبات صندوق تخصیصات فشواری عاید گردید .

بالاخره عایدات (فریبی) (Recette d'ordre)

(۶۰۶۰۹۰۰۰ فرانک) تشکیل یکن قسمت هفتمی را میدهد که مثل
 قسمت انحصارات بواسطه لایحه بودجه ۱۸۸۷ جدیداً تاسیس شده است
 این عایدات تا بآن موقع جزء عواید متفرقه بودجه متغور ولو اینکه
 بکلی از هم متفاوت و مشخص بوده اند . عایدات مذکور در این قسمت
 در حقیقت عایداتی هستند که از مخارج مربوطه بآن حاصل و غالباً جمع و
 خرج آن البته موازنه حاصل نموده یا یک قسمت از عایدات به مصرف
 مخارج میرسد .

در موقعی که یک قسمت از عایدات مصرف مخارج می رسد

عایدات Recettes d'ordres باین عنوان نوشته میشود :
 Recettes en atténuation de dépenses (عایدات بمنظور تقلیل
 و تخفیف مخارج بیان مقدمه بودجه ۱۸۸۷ این موضوع را چنین توضیح
 میدهد :

« عایداتی که رابطه مخصوصی با مخارجی دارد که آن مخارج بایستی
 تماماً در بودجه منظور شود بجز آن قسمت از عایداتی که برای تعدیل و
 تخفیف آنها تخصیص داده شده است » .

در موقعی که مخارج کاملاً با عایدات موازنه حاصل میشوند
 آنوقت آن عایدات ترتیبی همان معنی حقیقی خودشان است یعنی عایداتی
 که صحیحاً و مرتباً با مخارج مربوط بخود او موازنه حاصل نموده و
 بطور غیر مستقیم تعالیه مملکت نفع میرسانند و ممکن است از بودجه
 نیز حذف شود بدون اینکه بموازنه بودجه خدای برسانند (بیان مقدمه
 در اسباب هوجیه ۱۶ مارس ۱۸۸۶)

اینست هیئت جامعه عایدات بودجه معمولی) .

بطور خلاصه بودجه معمولی از نظر تشکیل هادی بدو آزر وزارت
 خانه و بطور فصول در یک جدول ضمیمه شرح داده شده و پس از آن
 بطور تقسیمات منطقی در متن همان ماده اول قانون مالیه توضیح مخارج
 را مینمایند .

نسبت به عایدات در جدول اول اسامی مالیات ها نوشته شده و در جدول
 دوم ارقام تخصیصی آن مرقوم میگردد .

مادر اینجا از ترکیب و ترتیب بودجه های خارجی مباحثه
 نمی نمائیم توضیحات لازمه از تقسیمات مهم و جمع های آنها را در
 فصل یازدهم خواهیم داد و رجوع بآن فصل کفایت از موضوع را
 خواهد نمود .

فصل نهم

بودجه های فوق العاده

بخش اول - تاریخ بودجه های فوق العاده در فرانسه :

اسرار قدیمه

دوره انقلاب

دوره امپراطوریت

در دوره تجدید *Restauration* بودجه های فوق العاده وجود نداشت در صورتیکه مواقع و وضعیت مخصوصه سبب الحاق از وجود آنها هم میکردند. تشیقات برای بودجه فوق العاده در سنه ۱۸۲۳ بنام بودجه های ضمیمه * بودجه فوق العاده که در سنه ۱۸۳۷ تشکیل یافت

توانین ۱۸۴۱ و ۱۸۴۲

بودجه های فوق العاده در موقع جنگ های کریمه و ایتالیا ظاهر گردید این بودجه های فوق العاده در مصاحبات ۱۸۶۸ ما تولید گردیده و تا سنه ۱۸۷۰ وجود داشت از سنه ۱۸۷۰ - ۱۸۷۱ در تفریق مصاحبات بی در پی * بطلانی نهایت این تأسیسات و این تشکیلات کم کم محدود گردید <

توضیح بودجه فوق العاده مطابق دلایل تاریخی

* دوم - صلح و مغایر بودجه های فوق العاده بودجه های مزبور در شکل مغایر لازمه اشتیازی و اغراض و تفریطی میشود مدراج لازمه سبب تشکیل اجباری بلك بودجه فوق العاده نمیکردند *

مشت اغنیای آن خیلی حقیقی است نزول اوقام بودجه های فوق العاده دلیل این مطلب هستند *

مصارج اترابی و اترپتی نتیجه اجباری ناموس بودجه فوق العاده است این مصارج بودجه را خراب نموده نظم و ترتیب و اقتصاد را از میان میبرد شکایت هائیکه از این بابت تولید میشود حذف و اتمام بودجه های فوق العاده

* سوم - در ممالک خارجه انگلستان - آلمان - اطریش و مجارستان پاستنای بلژیک یکی بودن بودجه ها را مجرم شمرده اند *

* - اول - تاریخ بودجه های فوق العاده

بودجه معمولی خوشبختی است زیرا تاریخی ندارد بودجه معمولی همیشه وجود داشته و در حقیقت بودجه قانونی بوده و نخواهد بود ارقام چنین بودجه تغییر و تبدیل یافته ولی اساس آن از ابتدای ایجاد محاسبات بوده است بودجه فوق العاده بر خلاف همیشه فواصلی حاصل نموده و مثل شخص غاصب گاهی بر سر قدرت می آید و دائمی وجود نداشته است.

معهذا در دوره اصول قدیمه میتوان گفت بطور دائمی بودجه فوق العاده معمول بوده است نامنه ۱۸۷۹ امور فوق العاده همیشه با امور معمولی مقدم بوده اند اما چنان که سابقاً این مسئله را تکرار نموده و در آن تاریخ قواعد و قوانین بودجه وجود نداشته و فعلاً مجدداً ثبوت عدم وجود قوانین مزبوره زیادی و خارج از موضوع است.

دوره Revolution انقلاب تقریباً فقط از عواید فوق العاده زندگی نموده است ما در کتاب دیگری آتقدر که ممکن بوده است محاسبه مایلردها که در دوره انقلاب خارج از عواید مالیاتها بعصرف رسیده است ارائه داده ایم این وجوه خواه از مسدود و نشر اوراق بها دار

تقدسی (مثل بانک بونت) و اسناد خزانه خواص از فروش املاک طبقه
کشیدها علاقه جات سلطنتی مهاجرین و مقصرین خواص از آب نمودن
زرگهای زرگه و فروش امانیه کلیسا و غیره بوده است.

برای کشف اصل بودجه های فوق العاده حالیه بایستی از ازمنا
بی ترتیب خارج شده و از ابتدای قرن حاضره هیداء آن را انعقاد
نموده .

در دوره کنسول او در دره امیر اطوریست محاسبات رسمی بودجه های
فوق العاده را شناخت قانون مالیه که هر ساله به هیئت مقننه پیشنهاد
میکردید دارای یک ترتیب واحدی بود که غیر قابل تنقید است اما
خارج از محاسبات رسمی یک بودجه فوق العاده مخفی بزرگی که
بتوسط شخص ناپلیون اداره میکردید بنام عواید خالصه جات فوق العاده
وجود داشت .

عواید خالصه جات فوق العاده که از فتح و فیر و زنی سرمایه خود را
میکرفت عبارت از وجوهی بود که به عمل منلوبه تحصیل و مالیاتهای
بود که از مالک اشغال شده بواسطه قشون فرانسه اخذ و منافع و
خالصه جنیکه خارج از مدالت فرانسه واقع و متعلق بامیر اطوریست بود
دریافت میکردید بوسیله این منکنتها ناپلیون سردارها و سربازهای خود
خود را حقوق میداده و یک خزانه جنگی در سرداب های قصر
Tuileries تأسیس نموده و بعنوان قرض از وجهت آزاد خود به
خزانه عمومی و منابع مالیاتی نیز کمک مینمود این تاریخ عواید و
خالصه جات فوق العاده Domaines extraordinaires است که همان است
یک روزی موقع شرح و بسط دلائل آن را هم داشته باشیم درمباحثه حالیه
ما صادقاً وارد کردید این یک بودجه مخفی است در نظامنامه + جزائویه